

21.2. kép
Zsidók bevagonírozása, Debrecen, 1944

lelkesen játszotta szerepét a zsidóellenes intézkedések végrehajtása során a városban. Köztük volt Szilassy László, Hajdú vármegye főispánja, Zöld József polgármester-helyettes, Szabó Gyula rendőrfőtanácsos, a gettó parancsnoka, és Szilády Gyula csendőr ezredes, a debreceni és Hajdú megyei zsidók nemezise.⁵⁹ A gettó két részből állt, a „nagy” és a „kis” gettóból, melyeket a Hatvan utca választott el egymástól. Felölelte a Csapó, Szécsényi, Zsák, Zugó, Csók, Simonffy és József Kir. Herceg utcákat. A Zsidó Tanácsot dr. Weiss Pál vezette, Weinberger Miksa, Bernfeld és Waldmann voltak a tagjai. Az egészségügyi ellátást dr. Fejes Friedmann Dezső vezetése alatt szervezték meg; a gettó rendőrségét Luszbaum Béla, volt százados vezette. Június 21-én a zsidókat áthelyezték a Serly téglagyárba, ahová a szomszédos településekről való hitsorsosaikat is koncentrálták, ide érte Balmazújvárost, Hajdúböszörményt, Hajdúdorogot, Hajdúhadházát, Hajdúnánást, Hajdúsámsont, Hajdúszoboszlót, Téglást és Vámospércset (lásd a 21.1. táblázatot).

A debreceni zsidók egy része, akárcsak több más közösség az V. és a VI. csendőrkerületben, aránylag szerencsés volt. Az öt transzport közül